

UNIVERZITA KARLOVA
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil(a) student(ka): Bc. Jakub Kukačka

Název práce: Reakce Kazachstánu na plnohodnotnou ruskou invazi na Ukrajinu

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci v rámci instituce): Mgr. Anna Jordanová

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Autor si klade za cíl zpracovat pozici Kazachstánu vzhledem k ruské invazi na Ukrajinu v roce 2022. Zahraniční politiku Astany rámuje jako snahu režimu přežít; dějovou analýzu pak doplňuje osvětlující diskurzivní analýzou.

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Autor věnoval velkou pozornost teoretickým východiskům mezinárodních vztahů a diskurzivní analýzy (str. 4-17); jejich šíře a detail (např. Aristotelova koncepce uměleckých argumentů) nicméně nemá jasnou návaznost na empirickou část. Konkrétně samotná diskurzivní analýza (kapitola 5) se zpět na teoretický rámec přímo neodkazuje vůbec.

Určitě se v empirické oblasti nachází vícero témat, které by mohly být pro práci velmi relevantní. Deklarované základní východisko režimního přežití přímo vybízí k zamyslení nad dopadem tzv. Lednových událostí v Kazachstánu (intervence koaličních sil CSTO přímo svázaných s přežitím Tokajevova režimu) těsně před invazí na Ukrajinu, nicméně v textu je tomu věnován jeden odstavec na str. 24. Dále: autor se věnuje nehlasováním v OSN a podobným aktům jako indikátorům odklonu od Ruska či od vyváženého přístupu; jak v tomto případě ale brát pokračující obchodní výměnu včetně aktivního obcházení sankcí nebo pokračující návštěvy mezi Tokajevem a Putinem, než jako přinejmenším snaha o vyvážený přístup?

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Formální náležitosti práce jsou v pořádku.

Počet překlepů je minimální (nicméně: str. 22: „Původně byla na základě vzájemné dohody základna převedena pod společné vojenské SNS““???”).

Gramatické chyby v normě (např. p. 18: „vyplívajících“; p. 19 „fosilních paliv“). Poznámkový aparát je průběžný a přehledný, nicméně obsahuje pár nejasností: např. poznámka č. 107 se týká události z r. 2022, ale odkazuje na článek publikovaný v roce 2020.

4. KONTROLA ORIGINALITY TEXTU

Prohlašuji, že jsem se seznámil/a s výsledkem kontroly originality textu závěrečné práce v systému:

Theses Turnitin Ouriginal (Urkund)

Komentář k výsledku kontroly: V pořádku.

5. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Rozhodně oceňuji vysoce aktuální a regionálně relevantní téma diplomové práce. Autor má dobře našlápnuto uplatnit se v akademické či praktické oblasti. Také kvituji, že se autor obrací k primárním dokumentům (koncept zahraniční politiky – byť i ten by si zasloužil kritičtější pohled) a nespolehá pouze na sekundární literaturu; stejně tak že využívá i zdroje v ruštině, nikoliv pouze anglické překlady. Jelikož práce slibuje důraz na empirii (reakce státu na konkrétní událost), je škoda, kolik důležitých empirických aspektů reakce Astany není zahrnuta.

S některými pojmy by bylo dobré zacházet opatrněji, vzhledem ke komplikované historii jejich používání a interpretace (např. „Eurasianismus“ p.19 nebo „ruské mezinárodní organizace“, p. 38). Podobně bych byla zdrženlivější s hodnocením, že „konflikt donutil některé kazašské ruský mluvící lidi, aby se naučili kazašský jazyk“ – dekolonizační a reformní proces v Kazachstánu běží už několik let a studium kazaštiny má svoje dlouhodobé politické i společenské dimenze.

Práce obsahuje dílčí nepřesnosti: např. Kazachstán nesousedí s Tádžikistánem (str. 23); nesnižují nicméně hlavní argumenty textu. Je škoda nerozpracování velmi relevantních podtémat (protesty v lednu 2022 přinejmenším; pakliže by autor neargumentoval, že ve světle pozdější invaze na Ukrajinu ztratily význam). Časové dělení práce není úplně přehledné (zejm. ve světle příslibu chronologického dělení na str. 3)

6. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

... *multi-vektorovou zahraniční politiku, jejímž cílem je navázání stabilních vztahů s nejdůležitějšími aktéry* (s.3): Navazování vztahů s důležitými aktéry je základním prvkem diplomacie obecně. V čem je multivektorová politika relevantní ve vztahu k přežití kazachstánského režimu?

... *Když však Rusko zahájilo otevřenou invazi na Ukrajinu a následně zažilo několik bolestivých neúspěchů, nové vedení Kazachstánu se začalo od svého vyváženého přístupu odchylovat.* (s. 25); jako příklady následně autor dává povolení pořádání protiválečné demonstrace, nehlasování na půdě OSN aj. Dají se tyto faktory brát jako odklon od vyváženého přístupu? Jak by hypoteticky vypadal opak?

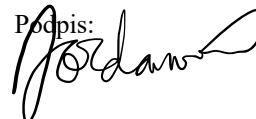
Autor předkládá, že Kazachstán je autokratický stát a zahraniční politika leží v prezidentových rukou; jaké místo v práci tudíž zaujímá veřejné mínění (podkapitola 4.4.)?

7. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

(A a B výborně, C a D velmi dobře, E dobře, F nevyhovělo):

Práci doporučuji k obhajobě a v případě dobrého výkonu doporučuji hodnocení C.

Datum: 26.8.2024

Podpis:

Pozn.: Hodnocení píše k jednotlivým bodům, pokud nepíšete v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo příložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chybí kritické zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.